

یادداشت

امر به معروف، درس حضرت زهرا(س) است

شاهد- امر به معروف ونهی از منکر، فريضه‌ای است که همه شئون زندگی را در بر می گیرد.

هم در حوزه فردی همه شمول است و هم در حوزه اجتماعی فراگیر. این واجب را باید بزرگ دید به بزرگی یک فرآیند انسان ساز و جامعه پرداز.

به عظمت امری که احیای آن ، احقاق همه حق ها را در پی دارد و احیای همه زیبایی ها را البته پس می زند همه منکرات را. پس نباید آن را به اندازه موی شر کشیده دخترکی از زیر و سری ، فرو کاست که حجاب، یکی از صدها معرفی است که باید احیا شود اما همه معروف نیست.

همه آن و چرایی اینکه بر امر به معروف این همه تاکید می شود را باید در کلام بی بی حضرت فاطمه زهرا(س) یافت که می فرماید: «خداوند امر به معروف را به خاطر مصالح ومنفعت عمومی و زندگی سراسر صلح و آرامش واجب کرده». (۱) پس یک مسئله فردی نیست و کارکرد آن نیز فراتر از آحاد، همه جامعه را در بر می گیرد و همه ظلم را فرو می کوبد چنانکه در کلام نورانی امام باقر(ع) می خوانیم: «إِنَّ الْأَثْرَ بِالْعُرْوَفِ وَالْإِثْمُ عَنِ الْمُتَكَبِّرِ سَبِيلُ الْأَنْبِيَاءِ وَمِنْهَاجُ الصَّالِحِاءِ فَرِيضَةُ عَظِيمَةِ بَيْتِهَا قَافُومُ الْفَرَاقِ وَتَأْمِنُ الْمَذَاهِبِ وَتَجَلُّ الْمَكَاسِبِ وَ تَرْدُ الْمُطْلَقِ وَ تَعْمُرُ الْأَرْضَ وَ يَنْتَصِفُ مِنَ الْأَعْدَاءِ وَ يَسْتَقِيمُ الْأَثَرُ» به این معنی که؛ امر به معروف ونهی از منکر او روش انبیاء و شیوه صالحان و فريضه بزرگی است که دیگر فرائض به واسطه آن برپا می شود، راه‌ها امن و درآمدها حلال می شود و حقوق پایمال شده به صاحبانش برمی گردد، زمین آباد و (بدون ظلم) حق از دشمنان گرفته می شود و کارها نیز سامان می پذیرد. (۲) گستره این فريضه واهمیت آن در کلام الهی نیز به روشنی بیان شده است چنانکه خداوند در چندین آیه از قرآن بر انجام فريضه امر به معروف ونهی از منکر تاکید می فرماید از جمله این آیه را که از زبان حکیمی متأله به نام لقمان بیان می فرماید: « پسرم! نماز را برپا دار و امر به معروف ونهی از منکر کن. (۳)

همچنین در جای دیگر با بیان متفاوت به موضوع می پردازد: « باید از میان شما، جمعی دعوت به نیکی و امر

به معروف ونهی از منکر کنند. » (۴)

باری، امر به معروف ونهی از منکر، واجبی است که همه باید برای انجام آن مثل نماز احساس تکلیف کنیم. اجرای این فريضه جامعه را به صلاح و مسئولان را به اصلاح می آورد که در فرآیند نظارت ملی، زبان‌ها باید زبان خدا باشد و چشم‌ها هم چشم حق که ببیند و بگوید گفتنی‌ها را.

پی نوشت:

۱- الاحتیاج، ج ۱، ص ۹۹

۲- العوالم، ج ۱، ص ۴۷۰

۳- سوره لقمان آیه ۱۰۴

۴- سوره آل عمران آیه ۱۰۴

فرهنگی

تخصیص ۱۴ درصد اعتبارات بناهای اضطراری

حافظ- حدود ۱۴ درصد اعتبارات بناهای اضطراری ببر جند تخصیص یافت.

مدیر پایگاه بافت تاریخی بر جند میزان اعتبار بناهای اضطراری در سال جاری را حدود ۳۰۰ میلیون تومان عنوان کرد و گفت: از این میزان حدود ۴۰ میلیون تومان تخصیص یافته که به تازگی ابلاغ شده است. «نصر آبادی» با بیان این که اعتبارات بناهای تاریخی امسال رشد خوبی دارد اما تخصیص محدود است گفت: عنوان این اعتبارات مشخص است و برای بناهای تاریخی دارای مشکل هزینه می شود.

با توجه به وجود ۶۶ بنای ثبت شده در بافت تاریخی بیرجند، کار زیادی نمی توان با این میزان اعتبار انجام داد. با این وجود آثار موجود اولویت بندی شده و برای بناهای حساس هزینه می شود.

وی اعتبار بافت تاریخی مرکز استان در سال جاری را ۲۹۰ میلیون تومان عنوان و تصریح کرد: در اولین مرحله حدود ۱۵ درصد این میزان تخصیص یافته است. به گفته وی این اعتبار برای فاز دوم پروژه سنگ فرش بافت تاریخی بیرجند که سال قبل شروع شده هزینه می شود و امسال هر حله دوم این پروژه شامل کف سازی و جداره سازی انجام می شود.

قاسمی- فرهنگ، تمدن و دانش بزرگ ترین و مهم ترین شاخص معرفی یک منطقه، شهر و دیار است.

برخی از شخصیت هادر قالب الفاظ نمی گنجند، قلم در معرفی آنها اظهار شماری می کند.

«هادوی بیر جندی» اگر چه در شرق کشور بود ولی نقش آفرینی جهانی داشت، زادگاهش بیر جند بود ولی نگاهش جهانی وملی. آیت ا...، فقیه ومجتهد بود ولی اعتقاد داشت که باید علوم جدید، ریاضی، فیزیک، شیمی و... را به استخدام دین درآور دودنیای اسلام را از علوم وفنون جدید غنی کند، اعتقاد به حکومت اسلامی داشت، او شاگرد میرزای شیرازی بود و نقش آفرین در مشروطه. تاریخ زندگی «هادوی بیر جندی» برگ می است از تاریخ سترگ این خطه، باور کثیند و قتی تاریخ زندگی هادوی رامی نوشتم قلمم بر خود می بالید که زادگاهم این خطه است، خدایا چه گوهر های علمی، فقهی، سیاسی، زاهد و شخصیت های اجتماعی و اخلاق مداری را این خطه داشته است و چه گمنام و ناشناخته برای نسل نونامده اند، بخوانید برگ می زندگی این اسوه منطقه خراسان جنوبی را.

مرحوم مدرس می گفت «سیاست ما عین دیانت ماست.»

« شیخ هادی هادوی» از معدود علمای بیر جندی بود که در زمان خود علاوه بر دیانت و تقید به دین و حفظ جایگاه و روحانیت خود، دستی در سیاست و عمل به این گفته مدرس داشت و این را از نحوه زندگی وی در زمان خویش و نقش گمنام و ناشناخته او در املا و انشای حکم تحریم تنباکومی توان دریافت. موضوعی که کمتر به آن پرداخته شده و کمتر فردی حتی در بیر جند ر موردش می داند.

عالمی روشنفکر که به گفته اهل فن جلوتر از زمان خویش سیر می کرد. بنا بر آنچه در مقدمه کتاب اشعار وی به نام «دیوان» آمده اسال ۱۲۷۷ هجری قمری در بیر جند به دنیا آمده است.

نیاکان او اصفهانی بودند و پیش از فتنه محمود افغان (۱۲۲۵) و با هنگام آن از اصفهان به بیر جند کوچ کردند. پدرش، ملا محمد حسین از شاگردان مرحوم شیخ مرتضی انصاری و از مشاهیر ، علما و زاهدان بیر جند به شمار می رفت و تألیفاتی در فقه و اصول دارد. آیت ا... شیخ «محمد هادی هادوی» از علمای دوره مشروطه در بیر جند و گنجینه حقایق و معارف زمان خود بود و علاوه بر مقام عالی اجتهاد و قضاوت در امور شرعی در بیر جند، از درجه فضل و کمال بی نظیری بر خوردار و متصف به صفات ممدوحه بود. ایشان جزو ۴ نفر علمای طراز اولی بود که از سوی مراجع تقلید نجف برای نظارت بر متمم قانون اساسی مشروطیت تعیین شد.

در فقه و اصول ومبانی احکام نظری و امور اجتماعی، فکری عمیق داشت . در نجف اشرف به تکمیل مراتب علمی خود پرداخته و بهر هامیرزا ی بزرگ شیرازی در رویدادهای تحریم تنباکو شرکت فعال داشت. در سال ۱۳۱۹ قمری پس از مراجعه به بیر جند به تولیت امور اوقاف عامه پرداخت و مرجع امور شرعی گر دید. شیخ «محمد هادی هادوی» تحصیلات مقدماتی و سطح و رانزد پدرش و نیز در مدرسه معصومیّه بیر جند آموخت و در ۱۶ سالگی به مشهد رفت و در آن جا به تحصیلات خود ادامه داد. «قوانین الاصول» را نزد پدر و فقه را در مشهد در

اجرای طرح «کتاب من از تو، کتاب تو از من» در حاجی آباد

دروگر- طرح «کتاب من از تو، کتاب تو از من» برای اولین بار توسط کارشناس ارشد فلسفه تعلیم و تربیت و معلمی خلاق ارائه و در مدرسه شاهد شهید کاوه شهر حاجی آباد شهرستان زیر کو اجرا شد. «هادی سنجری آبیژ» هدفش را از این طرح ترویج فرهنگ کتابخوانی و ایجاد انگیزه در دانش آموزان عنوان کرد و افزود: متوسط میزان مطالعه در ایران بسیار پایین است و اکثر خانواده ها به مطالعه جانبی و خارج از کتب درسی فرزندشان تا حدودی

شرحی بر زندگی آیت ا... «محمد هادی هادوی»

نقش آفرینی بیرجندی هادر مشروطه

محضر سید «محمد باقر گلیا یگانی» و حکمت و کلام را در محضر آخوند ملا «محمد رضای روغنی سبزواری»، از شاگردان حکیم ملا هادی سبزواری آموخت.

این نگاه وی جهان بینی خاصی داشته و فراتر از حبیب... ا. مجتهد خراسانی و شیخ محمد حسن کرمانی بود و استفاده علمی از محضر آنان شکوفا شد و در سال ۱۲۹۹ هجری قمری همراه پدر و مادر به نجف رفت و سپس به سامرا عزیمت کرد.

در مدت بیش از دو سال اقامت در آنجا از محضر میرزا محمد حسن شیرازی و سایر اساتید بهره برد و از نظر ادبی مورد توجه میرزای شیرازی قرار گرفت. سپس در نجف در جلسات درس میرزا حبیب... رشتی، آخوند ملا محمد کاظم خراسانی

و سید محمد کاظم یزدی صاحب «العروة الوثقی» حاضر شد و سپس برای تکمیل تحصیلات به سامرا بازگشت و ملازم میرزای شیرازی شد. از وی آثاری چون دیوان اشعار، ادب الکبیر، بستان الناظرین و... به جا مانده است.

دکتر «فاطمه هادوی» از نوادگان آیت ا... «هادی هادوی» است که در مورد وی با استناد به نوشته های پدر بزرگ و اساتیدی چون دکتر «محمود رفیعی» و «راشد محصل» صحبت می کند.

وی می گوید: او آدمی به روز و جلوتر از زمان خود بود. مسائل اجتماعی را به شیوه روشنگرانه حل و فصل می کرد تا مانع جنگ و دعواهای عامیانه شود.

هیچ گاه به فردی توهمین نمی کرد و بسیار مهربان و آرام بود. صمیمیت و رابطه عاطفی بسیار قوی با اعضای خانواده داشت تا آنجا که کودکان و

نوادگان، خانه او را محلی برای تفریح و خوشحالی می دانستند. اوهمان نواز بود و در خانه اش همیشه باز بود. در برخورد های اجتماعی به گونه ای عمل می کرد که هیچ آدمی را نادیده نمی گرفت و حتی با آنها که به اندازه او معتقد نبودند معاشرت داشت. دکتر «هادوی» به ابعاد فرهنگی زندگی آیت ا... هم اشاره می کند. وی مشوق تاسیس مدرسه جدید بود آن هم در زمانی که در کشور، ایجاد مدارس جدید با مخالفت مواجه می شد. ایشان فرزند و سپس نوه دختری خود را به مدرسه می فرستاد. در مقدمه کتاب «دیوان» آورده است: «پسرم را به مدرسه

بی تفاوت هستند و از طرفی به واسطه فشار های زیاد والدین و گاهی معلمان در ارتباط با خواندن و تمرکز بر کتب درسی، دانش آموزان از مطالعه چندان لذت نمی برند. وی با بیان این که قیمت کتب کودک در ایران با توجه به وسع مالی خانواده هازیان است گفت: طرح «کتاب من از تو، کتاب تو از من» یکی از راه های بالابردن سطح مطالعه و رفع پاره ای از مشکلات مذکور است.

در این روش و به منظور افزایش میزان مطالعه، از دانش آموزان خواسته می شود هر کدام بهترین کتاب داستانی را که خوانده و از محتوای آن لذت برده اند برای مطالعه به دیگران نیز پیشنهاد دهند و آن را با خود به مدرسه ببرند. بعد در کلاس و یا در فضایی بزرگ در مانند حیاط مدرسه دانش آموزان دوبه دویا در قالب گروه های چهار نفری مورد میرزی

افزایش میزان آن مطرح شد اما مرحوم «هادوی» یا در میانی کرده و برای جلوگیری از ناراحتی مردم و به ناشندن اغتشاش، تأخیر در این برنامه و عملی نشدن آن را درخواست می کند.

این میانجی گری هانشان می دهد و فقط به مسائل مذهبی نمی پرداخت و دنبال حل و فصل مشکلات اجتماعی بود و به نتیجه و پایان کار های اندیشید.

آیت ا... «هادوی» را از علمای مشروطه خواه هم می دانند اما فقط این ویژگی عادی رانداشت و از آنجا که در کودکی به واسطه سفارش پدر در محضر میرزای شیرازی تعلیم یافته و با فرزندانش مانوس بود در نزد میرزاقامی والا داشت و به دلیل داشتن انشای قوی و خطی خوش حکم میرزا در مقابله با تنباکو به خط و انشای آیت ا... هادوی به تحریر درآمد.

از آثار او کتاب ترجمه «ادب الکبیر» ابن مقفع است. کتاب «بستان الناظرین» را نیز بر سبک و سیاق کتכול شیخ بهایی نوشته است که در آن به وقایع مختلفی پرداخته است که این اثر به صورت خطی موجود است. دکتر «هادوی» می گوید: بسیار علاقه مند به چاپ این کتاب هستم اما تا کنون نتوانسته ام این کار را به جایی برسانم زیرا کتاب به دو زبان فارسی و عربی نوشته شده و خواندن و بازنگری آن، فردی خیره و دانا به این علم می خواهد.

هزینه ها را اقبل می کنم زیرا ماندگاری فرهنگ اهمیت دارد و کاری زبر نبایی برای این منطقه است و در نقش والای آیت ا... هم شکی نیست. «بستان الناظر» یا «بستان الناظرین» به سبک «کشکول» شیخ بهائی، «آئین سخنوری»، ترجمه «ادب الکبیر» یا «در التیمیجه» ابن مقفع، ترجمه نامه حضرت علی (ع) به مالک اشتر» یا «عهد نامه مالک اشتر» «دیوان» شعر «هائده محمدیه» از آثار اوست. وی به نقش مهم آیت ا... هادوی در تولیت اوقاف آن زمان اشاره می کند و این که اوقاف به واسطه ها اعتمادی که به وی داشت مهر او را بر سر موقوفه ها معتبر می دانست.

نقش او در موقوفه داری تا این زمان حرمت داشته است تا آن جا که سال قبل اداره کل اوقاف و امور خیریه خراسان جنوبی، همایش بزرگداشت وی را بر گزار کرد. حجت الاسلام «مومنی» معاون فرهنگی این اداره کل می گوید: شیخ هادی از اوقاف این استان بوده و با نقضی که در منطقه داشت بزرگان را به سمت ایجاد موقوفه ها واز جمله در زمینه عزاداری ائمه هدایت می کرد و آن زمان که تشکیلات اداری وجود نداشت موقوفه ها را مدیریت می کرد. آیت ا... «هادوی» سال ۱۲۲۶ شمسی در بیر جند در گذشت.

کتابخوانی پیدا کند. هادی سنجری با بیان اینکه خواندن کتاب های غیر درسی در تفکر و رشد دانش آموزان از ابعاد اجتماعی، فرهنگی و... تأثیر زیادی دارد افزود: در این طرح دانش آموزان بدون پرداخت هزینه، کتاب های زیادی می خوانند. علیرضا عباسی مدیر مدرسه شاهد شهید کاوه زیر کوه نیز گفت: از زمان اجرای این طرح، شور و نشاط دانش آموزان در مطالعه کتاب های داستان در زمینه های مختلف بیشتر شده طوری که در صورت ۴۰ نفری در کلاس، راهرو و صحن مدرسه به خواندن کتاب یا تعویض کتاب های غیر درسی مشغول می شوند. این کار انس دانش آموز با کتاب را افزایش داده است و اغلب دانش آموزان در خانه نیز کتاب هایی را برای بزرگتر هایشان می خوانند.

فرهنگ و هنر

نشر نو

پوشاک محلی

کتاب پوشاک محلی از سری دانشنامه های فرهنگ و تمدن خراسان جنوبی نوشته سید «احمد برآبادی» است که توسط انتشارات فکر بکر چاپ شده است. پوشاک را شناسنامه و هویت ظاهری یک قوم و ملت می دانند که در هر منطقه و تلایفه ای در میان اقوام مختلف متفاوت است و عوامل مختلفی مانند شرایط اقلیمی، وضعیت شغلی، حسن زیبا دوستی، اعتقادات قومی و مذهبی و به طور کلی فرهنگ منطقه در آن تأثیر گذار است.

در این اثر بررسی پوشاک در تحقیق به دو بخش تقسیم شده است. در قسمت اول تاریخچه ای از پوشاک ایران و بیر جند ذکر شده و در بخش بعدی پوشاک سنتی بیر جند که تا حدود ۵۰ سال قبل استفاده می شده و هنوز هم کمابیش وجود دارد بررسی شده است. این کتاب در ۵ فصل گردآوری شده که در بخش اول معرفی کلی منطقه، سپس پوشاک ایرانیان در دوره های مختلف و در سومین قسمت هم تاریخ پوشاک در بیر جند را می خوانید. فصل چهارم کتاب هم به پوشاک محلی شهرستان بیر جند اختصاص دارد. در بخش آخر هم نامادها و نشانه های فرهنگی پوشاک را می توانید مطالعه کنید.

دریچه فرهنگ

۱۲ اسفند آخرین مهلت ارسال اثر به جشنواره ملی فیلم وقف

۱۲ اسفند آخرین مهلت ارسال اثر به پنجمین جشنواره ملی فیلم و عکس وقف چشمه همیشه جاری است. معاون فرهنگی اداره کل اوقاف و امور خیریه خراسان جنوبی ۱۲ اسفند را آخرین مهلت ارسال اثر به پنجمین جشنواره ملی فیلم و عکس وقف چشمه همیشه جاری عنوان کرد و افزود: «دوروز هم توسط داورانی از داخل و خارج استان برای داوری اختصاص می یابد و به احتمال زیاد ۱۸ اسفند زمان برگزاری اختتامیه این جشنواره باشد. حجت الاسلام «مومنی» گفت: تا کنون ۴۰ اثر از نقاط مختلف کشور به این جشنواره رسیده است البته احتمال افزایش تعداد آثار وجود دارد زیرا برخی مناقضان کار ثبت نام را انجام داده اند اما اثر شان هنوز دریافت نشده است. وی بخش های این جشنواره را فیلم کوتاه، فیلم بلند، نماهنگ، تیزر، تولیدات رادیویی و تلویزیونی ... عنوان کرد و توضیح داد: هر موضوع مرتبط با وقف می تواند سوز و محور بخش های مختلف جشنواره باشد.

۱۷ رشته صنایع دستی در طبس منسوخ شد

خسروی- ۱۷ رشته صنایع دستی در طبس منسوخ شده است.

رئیس اداره میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری طبس به «خراسان جنوبی» گفت: ۱۷ رشته صنایع دستی در طبس منسوخ شده که پارچه بافی، گیوه بافی، مسگری، گیوه دوزی و قلم زنی روی مس از رشته های احیا شده و پلاس بافی، سفره آردی و... از صنایع دستی منسوخ شده در این شهرستان است. «بهبهانی» بر گزاری دوره های آموزشی، اعطای تسهیلات به هنرمندان در حوزه مشاغل خانگی، صدور جواز تأسیس کارگاهی و همکاری با اداره زندان، فنی و حرفه ای و کمیته امداد را از اقدامات انجام شده برای رونق بیشتر این هنر ها عنوان کرد. وی قلم زنی روی مس و مسگری را از شاخص ترین صنایع دستی شهرستان طبس عنوان کرد و به حضور هنرمندان و صنایع دستی این شهرستان در بازارچه های کشور اشاره کرد.

گروه مهندسی پارسیان سقف
مرکز خانه های پیش ساخته
طراح و مجری:
 سازه های سبک با پوشش upvc
 پارکینگ اداری و مسکونی، کانکس و سوله
 دکوراسیون داخلی، سقف کاذب
 دکوراتیو، فروش ورق های PVC, UPVC, SIDING,KNAUF
 آدرس: فلکه جماران
 تلفکس: ۰۵۶-۳۲۴۲۲۴۴۹
 شماره تماس: ۰۹۱۵۳۶۱۷۶۱۱
 مدیریت بزرگانی

حجاب سرای
آیدا چادر
مقنعه
تعمیم ویژه ادارات
 آدرس: خرمشهر - ۹۱۵۹۶۶۹۱۳۳
 ۰۹۱۵۹۶۶۹۱۳۳

لوازم یدکی تهران پکن
 تهیه و توزیع قطعات یدکی و بدنه MVM و لیفان در استان
 سفارشات پذیرفته می شود
 کلی - جزئی
 آدرس: خیابان پاسداران - بین پاسداران ۳۴ و این حسام روبروی درب مخبراب
 ۰۹۱۵۵۶۱۴۳۹۴ - محمدی

محل فروش: در بیش از ۲۲۰ شعبه فروش در سطح شهر
فراسان
 باویره نامه های
 آدرس دفتر سرپرستی: بیرجند، شهید باهنر غربی (بیست متری سوم شرقی مدرس)
 ۳۴۴۴۸۰۵۲

حصار با فان
 صنایع مفتولی
 تولید کننده تور حصاری، تور پر سی، مفتول
 عرضه و پخت: گابیون، سیم خاردار، پایه فنی، تور سرنذی، رایبیتی، اسپیسر، واتراستاپ و...
 (فرماند: بیرجند - جندی کوه - تهران - یزد - مازندران - مشهد - مشهد ۱) ۰۹۱۵۱۹۷۵۰۲ - ۰۹۱۵۱۹۷۵۰۲

سخن بزرگان
 زیباترین و به یادماندنی ترین سخنان مشاهیر در صفحه **مهمشهری سلام**